

Skupština Crne Gore

Izvještaj o radu Odbora za evropske integracije za 2015. godinu

Podgorica, 11. mart 2016. godine

Sadržaj

I Uvod	3
II Sjednice Odbora za evropske integracije	4
2.1. Prikaz sjednica Odbora sa tačkama dnevnog reda i datumom održavanja	4
2.2. Prikaz zakonodavnih, nadzornih i drugih aktivnosti Odbora	7
2.3. Statistički prikaz sjednica Odbora za evropske integracije u 2015. godini	9
III Ostale aktivnosti Odbora za evropske integracije	10
3.1. Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima	10
3.2. Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori	13
3.3. Komunikacija Odbora sa građanima Crne Gore.....	18
IV Sastav Odbora za evropske integracije	21

I Uvod

U 2015. godini, Odbor za evropske integracije je, u skladu sa svojim nadležnostima, nastavio sa ispunjavanjem obaveza u okviru procesa pristupanja Evropskoj uniji, koje se prije svega ogledaju u razmatranju nacrtu pregovaračkih pozicija Crne Gore za pojedina poglavlja i drugih dokumenata iz pregovaračkog procesa, ali i u sprovođenju aktivnosti usmjerenih na povećanje transparentnosti i inkluzivnosti procesa pristupanja Crne Gore EU.

Odbor je u prethodnoj godini održao ukupno 15 sjednica, od čega 12 samostalnih, dvije zajedničke sjednice sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike i jednu zajedničku sjednicu sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet. U okviru pomenutih sjednica, održano je ukupno 25 konsultativnih saslušanja. Takođe, u skladu sa svojim nadležnostima, Odbor je tokom 2015. godine razmotrio tri nacrtu pregovaračkih pozicija, za koje su jednoglasno usvojena pozitivna mišljenja.

Pored toga, Odbor je razmotrio Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu u dijelu potrošačke jedinice koja se odnosi na Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija, te se upoznao sa nizom drugih dokumenata koje priprema Ministarstvo. U skladu sa ustaljenom praksom saradnje sa Delegacijom EU u Crnoj Gori, na sjednici Odbora je predstavljen Izvještaj Evropske komisije o Crnoj Gori za 2015. godinu.

U okviru parlamentarne diplomatije, održano je više sastanaka članova Odbora sa predstavnicima parlamenata država članica EU i država regiona, na kojima su razmijenjena iskustva o procesu evropskih integracija, kao i konstatovan napredak u procesu pregovora Crne Gore sa EU. Takođe, članovi Odbora učestvovali su na četiri sastanka Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije (COSAC). Članovi Odbora učestvovali su i na sastancima Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropskog parlamenta i Skupštine Crne Gore (POSP) u Podgorici i Strazburu. Takođe, ovu godinu je obilježila kvalitetna saradnja sa parlamentima država regiona, kroz učesće delegacija Odbora na sastanku COSAP-a i aktivnostima organizovanim u okviru Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije Zapadnog Balkana.

Imajući u vidu činjenicu da su sjednice Odbora posvećene razmatranju nacrtu pregovaračkih pozicija zatvorene za javnost, a prepoznajući važnost povećanja stepena transparentnosti procesa pregovora sa EU, Odbor je i u 2015. godini nastavio sa aktivnostima usmjerenim na jačanje komunikacije sa građanima. Održane su dvije javne tribine na temu pregovaračkih poglavlja, a organizovane su i tribine sa učenicima gimnazija u Podgorici, Danilovgradu, Baru i Ulcinju. Održani su i sastanci sa predstavnicima pomenutih opština, u cilju razmjene informacija o razvojnim projektima, sa posebnim osvrtom na pretpristupne fondove. Takođe, konstatuje se kontinuirani rast pratilaca „Facebook“ (Odbor za evropske integracije Skupštine Crne Gore) i „Twitter“ (@EUOdborCG) naloga Odbora.

Sve u svemu, Izvještaj u nastavku koncipiran je u četiri cjeline – Uvod, Sjednice Odbora za evropske integracije, Ostale aktivnosti Odbora za evropske integracije i Sastav Odbora za evropske integracije, te kao takav predstavlja deskriptivni prikaz rada Odbora u minuloj godini.

II Sjednice Odbora za evropske integracije

U toku 2015. godine, Odbor za evropske integracije održao je ukupno 15 sjednica, od čega 12 samostalnih, dvije zajedničke sjednice sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike i jednu zajedničku sjednicu sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet, na kojima su ukupno razmotrene 43 tačke dnevnog reda, a u okviru kojih je zabilježeno 112 učešća u skladu sa članom 67 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

2.1. Prikaz sjednica Odbora sa tačkama dnevnog reda i datumom održavanja

32. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 28.1.2015. godine:

1. Usvajanje Izvještaja o radu Odbora za evropske integracije u 2014. godini;
2. Usvajanje Plana rada Odbora za evropske integracije za 2015. godinu;
3. Razno.

33. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 16.2.2015. godine (zatvorena za javnost):

1. Razmatranje Izvještaja o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 16 – Porezi;
2. Razmatranje Izvještaja o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 29 – Carinska unija;
3. Razno.

34. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 13.3.2015. godine:

– Usvajanje zapisnika sa 32. sjednice Odbora –

– Usvajanje zabilješke sa 33. sjednice Odbora, zatvorene za javnost –

1. Inicijativa za organizovanje konsultativnog saslušanja na zajedničkoj sjednici sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet na temu: „Efikasnost kontrole i korišćenja IPA fondova i rad Revizorskog tijela u pogledu revizije EU fondova“;
2. Četvrti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju, za period oktobar - decembar 2014;
3. Četvrti kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014-2018;
4. Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2014. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018;
5. Akcioni plan za 2015. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018;
6. Razno.

35. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 27.3.2015. godine:

1. Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava;
2. Akcioni plan za pregovaračko poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost;
3. Razno.

36. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 2.4.2015. godine:

1. Drugi polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period jul – decembar 2014. godine;
2. Stepen realizacije preporuka usvojenih na IX sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP);
3. Razno.

Prva zajednička sjednica Odbora za evropske integracije i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet, održana 11.5.2015. godine:

1. Konsultativno saslušanje ministra finansija Radoja Žugića, glavnog pregovarača za pregovore sa EU i nacionalnog koordinatora za Instrument pretpristupne podrške Crnoj Gori Aleksandra Andrije Pejovića, glavnog revizora Revizorskog tijela Mile Barjaktarović, generalnog sekretara Zajednice opština Refika Bojadžića i koordinatora Mreže opštinskih projekt menadžera Darka Mrvaljevića, na temu „Efikasnost korišćenja IPA fondova i rad Revizorskog tijela odgovornog za reviziju EU fondova“.

37. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 8.6.2015. godine:

- Usvajanje zapisnika sa 34. sjednice Odbora –
  - Usvajanje zapisnika sa 35. sjednice Odbora –
  - Usvajanje zapisnika sa 1. zajedničke sjednice Odbora za evropske integracije i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet –
1. Peti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period januar – mart 2015. godine;
  2. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;
  3. Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;
  4. Prilog Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu, za period 1. septembar 2014 – 1. april 2015. godine.

Peta zajednička sjednica Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije, održana 30.6.2015. godine:

- Usvajanje zapisnika sa 3. zajedničke sjednice Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije –
  - Usvajanje zapisnika sa 4. zajedničke sjednice Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije –
  - Usvajanje zapisnika sa 36. sjednice Odbora za evropske integracije –
  - Usvajanje zapisnika sa 37. sjednice Odbora za evropske integracije –
1. Razmatranje Izvještaja o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2014. godinu.

38. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 10.7.2015. godine (zatvorena za javnost):

1. Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 15 – Energetika;
2. Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za Poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje;
3. Izvještaj o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 4 – Sloboda kretanja kapitala;
4. Izvještaj o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj.

39. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 28.7.2015. godine (zatvorena za javnost):

- *Usvajanje zabilješke sa 38. sjednice Odbora za evropske integracije –*

1. Izvještaj o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 6 – Privredno pravo;
2. Izvještaj o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 7 – Pravo intelektualne svojine;
3. Izvještaj o pregovaračkom poglavlju za Poglavlje 32 – Finansijski nadzor.

40. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 23.12.2015. godine:

1. Treći polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU za period januar – jun 2015. godine;
2. Šesti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period april - jun 2015. godine;
3. Sedmi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period jul - septembar 2015. godine;
4. Drugi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2015 - 2018;
5. Treći kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2015 - 2018;
6. Prilog Izvještaju EK o napretku Crne Gore za period 1. april – 1. septembar 2015. godine;
7. Informacija o bilateralnoj saradnji CG sa državama članicama Evropske unije;
8. Razno.

41. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 11.11.2015. godine:

1. Predstavljanje Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu.

Šesta zajednička sjednica Odbora za međunarodne odnose i iseljenike i Odbora za evropske integracije, održana 4.12.2015. godine:

1. Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu.

42. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 11.12.2015. godine:

- *Usvajanje zabilješke sa 39. sjednice Odbora –*

- *Usvajanje zapisnika sa 41. sjednice Odbora –*

1. Stepen realizacije preporuka usvojenih na X sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP).

43. sjednica Odbora za evropske integracije, održana 22.12.2015. godine (zatvorena za javnost):

1. Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje 13 – Ribarstvo.

2.2. Prikaz zakonodavnih, nadzornih i drugih aktivnosti Odbora

Zakonodavne aktivnosti

U okviru zakonodavnih aktivnosti, na šestoj zajedničkoj sjednici sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, održanoj 4.12.2015. godine, Odbor je razmotrio **Predlog zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu**. Članovi Odbora su većinom glasova usvojili pozitivno mišljenje o Predlogu zakona, u dijelu koji se odnosi na Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija.

Praćenje procesa pregovora

Na osnovu člana 42a stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za evropske integracije ima nadležnost da nadgleda i ocjenjuje tok pregovora i daje mišljenja i smjernice, u ime Skupštine, o pripremljenim pregovaračkim pozicijama.

U skladu sa ovom nadležnošću, Odbor je u 2015. godini razmotrio ukupno tri nacrt pregovaračkih pozicija.

Na 38. sjednici, održanoj 10.7.2015. godine, Odbor je razmotrio nacрте pregovaračkih pozicija Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlja **15 - Energetika i 19 - Socijalna politika i zapošljavanje**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na 43. sjednici, održanoj 22.12.2015. godine, Odbor je razmotrio Nacrt pregovaračke pozicije Crne Gore za Međuvladinu konferenciju o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za poglavlje **13 - Ribarstvo**, za koji je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Nadzorne aktivnosti - kontrolna i konsultativna saslušanja

Odbor u 2015. godini nije imao kontrolnih saslušanja, a održao je 25 konsultativnih saslušanja.

U skladu sa članom 42a stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za evropske integracije je razmotrio **sedam izvještaja o pregovaračkim poglavljima**.

Na 33. sjednici, održanoj 16.2.2015. godine, Odbor je razmotrio izvještaje o pregovaračkim poglavljima **16 - Porezi i 29 - Carinska unija** i o njima jednoglasno donio pozitivno mišljenje.

Na 38. sjednici, održanoj 10.7.2015. godine, Odbor je razmotrio izvještaje o pregovaračkim poglavljima **4 - Sloboda kretanja kapitala i 11 - Poljoprivreda i ruralni razvoj**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Na 39. sjednici, održanoj 28.7.2015. godine, Odbor je razmotrio izvještaje o pregovaračkim poglavljima **6 - Privredno pravo, 7 - Pravo intelektualne svojine i 32 - Finansijski nadzor**, za koje je jednoglasno usvojeno pozitivno mišljenje.

Takođe, Odbor je u toku 2015. godine razmotrio više dokumenata iz pregovaračkog procesa.

Odbor je na 34. sjednici, održanoj 13.3.2015. godine, razmotrio **Četvrti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju**, za period oktobar - decembar 2014 i **Četvrti kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2014-2018**.

Odbor je na 35. sjednici, održanoj 27.3.2015. godine, razmotrio **akcione planove za pregovaračka poglavlja 23 - Pravosuđe i temeljna prava i 24 - Pravda, sloboda i bezbjednost**.

Odbor je na 36. sjednici, održanoj 2.4.2015. godine, razmotrio **Drugi polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u Evropsku uniju za period**

jul – decembar 2014. godine, za koji je većinom glasova predložio Skupštini da ga prihvati. Na istoj sjednici, Odbor je razmotrio **stepen realizacije preporuka usvojenih na IX sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP)**.

Na prvoj zajedničkoj sjednici sa Odborom za ekonomiju, finansije i budžet, održanoj 11.5.2015. godine, Odbor je održao konsultativno saslušanje ministra finansija Radoja Žugića, glavnog pregovarača za pregovore sa EU i nacionalnog koordinatora za Instrument pretprijetne podrške Crnoj Gori Aleksandra Andrije Pejovića, glavnog revizora Revizorskog tijela Mile Barjaktarović, generalnog sekretara Zajednice opština Refika Bojadžića i koordinatora Mreže opštinskih projekt menadžera Darka Mrvaljevića, na temu „**Efikasnost korišćenja IPA fondova i rad Revizorskog tijela odgovornog za reviziju EU fondova**“.

Odbor je na 37. sjednici, održanoj 8.6.2015. godine, razmotrio **Peti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU**, za period januar – mart 2015. godine, **Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018** i **Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018**.

Na petoj zajedničkoj sjednici sa Odborom za međunarodne odnose i iseljenike, održanoj 30.6.2015. godine, Odbor je razmotrio **Izvještaj o radu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija za 2014. godinu**.

Odbor je na 42. sjednici, održanoj 11.12.2015. godine, razmotrio **stepen realizacije preporuka usvojenih na X sastanku Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje (POSP)**.

Odbor je na 40. sjednici, održanoj 23.12.2015. godine, razmotrio **Treći polugodišnji izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU za period januar – jun 2015. godine**, za koji je većinom glasova predložio Skupštini da ga prihvati. Odbor je na istoj sjednici razmotrio **Šesti i Sedmi kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU**, za period april - jun i jul - septembar 2015. godine, **Drugi i Treći kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2015 – 2018** i **Informaciju o bilateralnoj saradnji Crne Gore sa državama članicama Evropske unije**.

Ostale aktivnosti

U okviru ostalih aktivnosti, Odbor se upoznao sa Izvještajem o realizaciji Akcionog plana za 2014. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018 i Akcionim planom za 2015. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018.

Takođe, Odbor je organizovao sjednicu na kojoj je šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori ambasador Mitja Drobnič predstavio Izvještaj Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu, a tome je prethodilo i upoznavanje sa Prilogom Izvještaju EK za period od 1. septembra 2014. do 1. aprila 2015. godine, kao i sa Prilogom za period 1. april - 1. septembar 2015. godine.

Pored toga, Odbor je usvojio Izvještaj o radu za 2014. godinu i Plan rada Odbora za 2015. godinu.

2.3. Statistički prikaz sjednica Odbora za evropske integracije u 2015. godini

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	ukupno
Broj održanih sjednica	1	1	2	1	1	2	2	/	/	/	1	4	12 + 3 zajedničke
Trajanje sjednica (u satima)	55min	1 h 25 min	3h 30 min	3h 45 min	3h 5 min	4h 20 min	3h 20 min	/	/	/	1h 35 min	4h 55min	26h 50 min
Trajanje sjednica (u danima)	1	1	2	1	1	2	2	/	/	/	1	4	15
Broj razmatranih tačaka dnevnog reda	3	3	9	3	1	5	7	/	/	/	1	11	43
Broj razmatranih predloga zakona	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1	1
Broj razmatranih predloga zakona o izmjenama i dopunama zakona	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj razmatranih amandmana	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj odluka	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj razmatranih izvještaja koje pojedini organi, saglasno zakonu, dostavljaju Skupštini	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj ostalih pravnih akata razmatranih na sjednici	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj ostalih akata razmatranih na sjednici	2	2	6	1	/	5	7	/	/	/	1	8	32
Broj konsultativnih saslušanja	/	2	4	2	1	4	5	/	/	/	/	7	25
Broj kontrolnih saslušanja	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
Broj urađenih informativnih pregleda	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	1	1
Broj priloga iz civilnog društva dostavljenih uz informativni pregled	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/

III Ostale aktivnosti Odbora za evropske integracije

U ovom dijelu izvještaja, detaljnije će biti prikazane međunarodne aktivnosti Odbora, sastanci i učešća na konferencijama, debatama i drugim događajima u Crnoj Gori, kao i aktivnosti koje je Odbor sprovodio u cilju jačanja komunikacije sa crnogorskim građanima.

U okviru međunarodnih aktivnosti, članovi Odbora učestvovali su na sastancima odbora za evropske poslove parlamenata Evropske unije (COSAC), X sastanku odbora za evropske integracije/poslove zemalja obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP), kao i na konferencijama organizovanim u okviru Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije parlamenata Zapadnog Balkana (NPC). Pored toga, organizovane su bilateralne i studijske posjete državama članicama EU.

Takođe, održano je više bilateralnih sastanaka u Crnoj Gori, na kojima se razgovaralo o radu Odbora i Skupštine, ali i o napretku Crne Gore u procesu pregovora za članstvo u Evropskoj uniji. Sastanci su održani sa generalnim direktorom EK za politiku evropskog susjedstva i pregovore o proširenju, potpredsjednikom poljskog Sejma, ministrom vanjskih poslova Letonije, ministrom vanjskih poslova Kraljevine Belgije, šefom Odjeljenja za Zapadni Balkan i proširenje u Ministarstvu vanjskih poslova Ujedinjenog Kraljevstva, članovima Odbora za evropske poslove Parlamenta Republike Portugala, članovima Odbora za evropske integracije Narodne skupštine Republike Srbije, članovima Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore i Parlamenta Belgije, članovima Grupe prijateljstva Crne Gore i Francuske, delegacijom njemačkog Bundestaga povodom izbora kandidata za Međunarodnu parlamentarnu stipendiju, ambasadorom Rumunije u Crnoj Gori, predsjednikom Savjeta za građansku kontrolu rada policije, predstavnicima Asocijacije agencija za lokalnu demokratiju (ALDA), kao i sa mladima koji su dio Asocijacije agencija za lokalnu demokratiju.

Odbor je i u 2015. godini nastavio sprovođenje aktivnosti usmjerenih na promociju procesa evropskih integracija i unapređenje komunikacije sa građanima. S tim u vezi, organizovane su dvije tribine na kojima je bilo riječi o tri pregovaračka poglavlja, kao i četiri susreta sa učenicima gimnazija i predstavnicima lokalne samouprave, u Podgorici, Danilovgradu, Baru i Ulcinju.

Tviter nalog Odbora na kraju ove godine broji ukupno 647 pratilaca, od čega je u 2015. godini nalog zapratio 241 korisnik. U 2015. godini napisano je ukupno 153 tvita. Fejsbuk stranicu Odbora je u 2015. godini lajkovalo 108 korisnika, pa na kraju 2015. godine stranica Odbora broji 560 lajkova.

3.1. Učešće predstavnika Odbora u međunarodnim aktivnostima

1. i 2. februar, Riga - U okviru parlamentarne dimenzije letonskog predsjedavanja Savjetu EU, na sastanku predsjedavajućih odborima evropskih poslova parlamenata EU, na kojem su učestvovali predsjednik Odbora Slaven Radunović i zamjenica predsjednika Marija Maja Čatović, predstavljeni su prioriteti šestomjesečnog predsjedavanja, te dat osvrt na tokove Istočnog partnerstva. Učesnici sastanka saglasili su se da posebno treba istaći potrebu za poštovanjem slobode govora, bez koje nema demokratije. Kada je riječ o politici migracija, apostrofirano je da datu politiku treba razvijati u pravcu novih mogućnosti u smislu obrazovanja, ekonomskog razvoja i podsticanja konkurentnosti.

20. i 21. februar, Tirana – Predsjednik i članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović, Veljko Zarubica i Almer Kalač i član Odbora za evropske integracije Genci Nimanbegu učestvovali su na regionalnoj parlamentarnoj konferenciji na temu

„Parlamenti i budžetski i finansijski nadzor u zemljama Zapadnog Balkana“. Na kraju konferencije, usvojeni su zaključci i preporuke, koji se odnose na fiskalnu transparentnost, proces usvajanja budžeta, osnivanje parlamentarnih kancelarija za budžet, jačanje uloge odbora u sprovođenju nadzora, tranziciju od tradicionalnog ka programskom budžetiranju i državnu reviziju.

10. i 11. mart, Beograd – X sastanak Konferencije parlamentarnih odbora za evropske integracije/poslove zemalja učesnica u Procesu stabilizacije i pridruživanja u Jugoistočnoj Evropi (COSAP), na kojem su učestvovali predsjednik Odbora Slaven Radunović i članovi Šefkija Murić i Predrag Sekulić, obilježila je razmjena mišljenja o Strategiji proširenja i ključnim izazovima za 2014/2015. godinu,

ekonomskim reformama i socijalnoj dimenziji u okviru procesa pridruživanja Evropskoj uniji, ali i o praksama i izazovima u oblasti energetike i saradnji država kroz IPA program. Na sastanku je usvojena Zajednička izjava, u kojoj su učesnici iskazali uvjerenje da postojanje konsenzusa o nastavku proširenja EU otvara put ka jačanju demokratije, poštovanju ljudskih prava i održivom razvoju zemalja u regionu. Odlučno okrenuti perspektivi članstva u EU, članovi COSAP-a saglasni su oko potrebe za sprovođenjem neophodnih reformi, a sve u cilju boljeg kvaliteta života građana.

15 – 18. april, Hag - U okviru službene posjete članova Odbora Holandiji, u Donjem domu Parlamenta tema diskusije bila je napredak Crne Gore u procesu pregovora, ali i izazovi u ovoj fazi pristupanja, u pogledu sprovođenja političkih i ekonomskih reformi, neophodnih za približavanje standardima EU. Opšti stav među holandskim poslanicima je da sve države kandidati treba da razvijaju bliske odnose sa EU, bilo u svojstvu pridruženog člana, bilo kroz proces pregovora za članstvo, a njihova tkz. restriktivna politika po pitanju

proširenja Unije se suštinski odnosi na sprovođenje stroge, ali pravične politike. Poslanici su se susreli i sa predstavnicima Ministarstva vanjskih poslova Holandije, te posjetili Agenciju Evropske unije za sprovođenje zakona – Europol. Članovi delegacije bili su predsjednik Odbora Slaven Radunović i članovi Obrad Mišo Stanišić, Nada Drobnjak, Predrag Bulatović, Koča Pavlović i Danko Šarančić.

31. maj – 2. jun, Riga – Na 53. plenarnom zasjedanju Konferencije odbora za evropske poslove parlamenta Evropske unije (COSAC), održane u okviru letonskog predsjedavanja EU, učestvovali su predsjednik Odbora Slaven Radunović i članica Nada Drobnjak. Na zasjedanju su usvojeni zaključci u kojima se pozdravlja inicijativa za osnivanje Energetske unije; poziva Luksemburg kao budući predsjedavajući da formira radnu grupu za definisanje mehanizma „zelene karte“ i unapređenje sistema „žute karte“, pozdravljaju tekući trgovinski pregovori sa SAD-om, ali i naglašava da EU sprovodi visoke standarde u oblasti bezbjednosti hrane i zdravlja, zaštite potrošača i drugim oblastima; te

poziva na sveobuhvatnu i stalnu humanitarnu operaciju spašavanja, poput Mare Nostrum, na otvorenom moru, kojoj bi doprinosile države članice.

10. i 11. jun, Varšava - Posjetu predsjednika Odbora Slavena Radunovića Poljskoj obilježili su sastanci sa potpredsjednikom Sejma, predsjedavajućim odborima za evropske poslove Sejma i Senata, Odboru za lokalnu samoupravu i regionalnu politiku i Odboru za nacionalne i etničke manjine, kao i sa direktorkom Direkcije za evropske poslove u Ministarstvu vanjskih poslova Republike Poljske. Tokom sastanaka istaknuto je da je Crna Gora ima podršku Poljske na njenom putu ka

EU i može da računa na pomoć u oblastima u kojima je ona potrebna, te razmatrane konkretne mogućnosti dublje saradnje dvije države.

19. jun, Trebinje - Na bilateralnom sastanku članova odbora za budžet, finansije i evropske integracije Skupštine Crne Gore i Narodne skupštine Republike Srpske, učestvovali su članovi Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović, Veljko Zarubica i Strahinja Bulajić, te član Odbora za evropske integracije Šefkija Murić. Na sastanku je konstatovano je da je potrebno intenzivirati saradnju između Crne Gore i Republike Srpske, obezbijediti razmjenu o korišćenju sredstava EU fondova, obezbijediti kontinuirano praćenje projekata iz oblasti saobraćajne infrastrukture i energetike koji se finansiraju iz EU fondova, te inicirati sastanak rukovodilaca lokalnih samouprava koje se nalaze na administrativnim granicama Republike Srpske/Bosne i Hercegovine i Crne Gore u cilju obezbjeđivanja efikasnije prekogranične saradnje.

12. i 13. jul, Luksemburg - Sastanak predsjedavajućih COSAC konferencije, na kojem je učestvovala zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović, obilježila je rasprava na temu prioriteta predsjedavanja Luksemburga Savjetu EU, kao i na temu jačanja političkog dijaloga u EU kroz uvođenje „zelene karte“ i unapređenje procedure obrazloženog mišljenja, odnosno „žute karte“. Istaknuto je da Luksemburg ostaje posvećen daljem napretku u procesu pregovora EU sa državama Zapadnog Balkana.

8 - 10. septembar, Krinjica-Zdvoj - Na XXV Ekonomskom forumu, multidisciplinarnoj platformi za razmjenu mišljenja iz oblasti politike, međunarodnih odnosa, bezbjednosti, zdravlja, inovacija, ekonomije i energetike, učestvovao je predsjednik Odbora Slaven Radunović, kao panelista na temu „Evropska perspektiva za Balkan: solidna politika za stabilnost i prosperitet“. On je predstavio trenutnu fazu pregovora Crne Gore sa EU i izazove u sprovođenju reformi, a učesnici su se interesovali za odnose država Zapadnog Balkana sa Rusijom, napredak Makedonije u procesu integracija, kao i za mogućnosti jačanja investicionog potencijala regiona.

26. i 27. novembar, Jahorina - Na Regionalnoj parlamentarnoj konferenciji o saradnji na Zapadnom Balkanu, u organizaciji Mreže parlamentarnih odbora za ekonomiju, finansije i evropske integracije Zapadnog Balkana (NPC), učestvovali su članovi Odbora za evropske integracije Šefkija Murić i Danko Šarančić i predsjednik i član Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Aleksandar Damjanović i Almer

Kalač. Usvojenim zaključcima i preporukama ukazuje se na potrebu sprovođenja intenzivnijeg nadzora nad trošenjem IPA fondova, pozdravlja uspostavljanje budžetske kancelarije u Narodnoj skupštini Republike Srbije kao primjer dobre prakse budžetskog nadzora, naglašava značaj saradnje na definisanju zajedničke metodologije za prioritizaciju projekata koji su predviđeni zaključcima sa Bečkog samita i upućuje na povećanje nadzora parlamenata nad realizacijom strateških projekata iz Berlinskog procesa.

30. novembar i 1. decembar, Luksemburg - Glavna pitanja na 54. plenarnom zasjedanju Konferencije odbora za evropske poslove parlamenata EU (COSAC), na kojem je učestvovala članica Odbora Azra Jasavić, ticala su se izbjegličke krize i migracijskog pritiska preko Balkanske rute, ali je bilo riječi i o Strategiji za jedinstveno digitalno tržište u Evropi. Istaknuto je da EU mora posvetiti dužnu pažnju olakšavanju inovacija i razvoju tehnologija, kako bi mogla biti jedan od lidera na modernom digitalnom svjetskom tržištu. Takođe, bilo je riječi o politici proširenja EU, s akcentom na ostvareni napredak zemalja kandidata i potencijalnih kandidata i buduće izazove u procesu pristupanja.

3.2. Sastanci i učešća na konferencijama u Crnoj Gori

11. februar, Podgorica - Na sastanku članova Odbora sa Polom Gaskelom, šefom Odjeljenja za Zapadni Balkan i proširenje u Ministarstvu vanjskih poslova Ujedinjenog Kraljevstva, dat je osvrt na aspekte članstva Crne Gore u EU i NATO i predstavljena različita viđenja prioriteta države u 2015. godini. Gaskel je istakao da Ujedinjeno Kraljevstvo ostaje posvećeno pružanju podrške Crnoj Gori za EU i NATO integracije, te izrazio zadovoljstvo zbog činjenice da se u Skupštini vodi živa rasprava o perspektivama Crne Gore i njenom razvojnom putu i zaključio da duh vidljivih reformi i napornog rada Crna Gora treba da zadrži i nakon učlanjenja u Uniju.

16. februar, Podgorica - Sastanak predsjednika Odbora Slavena Radunovića sa potpredsjednikom Vlade i ministrom vanjskih poslova Kraljevine Belgije Didijeom Rejndersom obilježio je razgovor na temu evroatlanskih integracija Crne Gore, te napretka države u sprovođenju ključnih reformi, prvenstveno u oblasti vladavine prava. Rejnders i Radunović su se saglasili da fokus reformi treba da bude na sprovođenju zakona, pri čemu će proces pristupanja Uniji, zasnovan na saradnji svih aktera, biti kvalitetno okončan na zadovoljstvo Crne Gore i njenih evropskih partnera.

6. mart, Podgorica – Fokus sastanka predsjednika Odbora Slavena Radunovića i predsjednika Savjeta za građansku kontrolu rada policije Aleksandra Zekovića bio je na razmjeni mišljenja i razmatranju pitanja koja se tiču odgovornosti i kapaciteta policije u kontekstu procesa evropskih integracija Crne Gore, a posebno pregovaračkih poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost. Zajedničko je konstatovano da je pristupanje Evropskoj uniji izuzetno značajan i složen

proces i da se kroz snagu unutrašnjih reformi ključno doprinosi brzini i kvalitetu pregovaračkog procesa.

20. mart, Podgorica – Sastanak zamjenice predsjednika Odbora Marije Maje Ćatović i člana Odbora Koče Pavlovića sa članovima Grupe prijateljstva Skupštine Crne Gore i Parlamenta Belgije obilježio je razgovor o dinamici procesa evropskih integracija Crne Gore, s posebnim akcentom na ulogu Odbora za evropske integracije, kao krovnog tijela u okviru parlamentarne dimenzije procesa. Uz saglasnost da Odbor za evropske integracije igra važnu ulogu u kontroli svih aspekata procesa pristupanja Evropskoj uniji, sagovornici su istakli važnost stroge, ali pravične uslovljenosti u procesu pregovora.

1. april, Podgorica – Sastanak predsjednika Odbora Slavena Radunovića sa predstavnicima Asocijacije agencija za lokalnu demokratiju (ALDA) je obilježio razgovor o djelovanju ove organizacije i mogućnostima za međusobnu saradnju. Predsjednik Radunović istakao je saradnju Odbora sa lokalnim samoupravama, koja se ostvaruje kroz organizovanje sastanaka sa rukovodstvom opština u Crnoj Gori u cilju promocije sveobuhvatnosti i inkluzivnosti procesa evropskih integracija. Tom prilikom je ukazao da su za izradu i implementaciju projekata od presudne važnosti ideje i kapaciteti koji će osigurati valjano iskorišćavanje sredstava iz pretpristupnih fondova.

15. april, Podgorica – Sastanak članova Odbora sa delegacijom Odbora za evropske poslove Parlamenta Republike Portugala obilježio je razgovor o dinamici pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, koja je ocijenjena kao zadovoljavajuća i oslanja se na otvaranje osamnaest poglavlja. Učesnici sastanka saglasili su se da usvajanje zakona jeste važno, ali da je implementacija važnija, te da u fokusu ostaje zaštita interesa građana, kroz čiju percepciju se mjeri uspješnost sprovedenih reformi. Istaknuta je mogućnost unapređenja međusobne saradnje, te podrška Portugala Crnoj Gori na njenom putu ka EU.

8. maj, Podgorica – Sastanak poslanika Skupštine Crne Gore sa mladima koji su dio Asocijacije agencija za lokalnu demokratiju (ALDA) obilježio je razgovor na temu evropskih integracija, sa fokusom na vrijednosti koje zemlje Balkana nastoje da obezbijede i to kroz jedinstvenu aspiraciju ka članstvu u EU, uz akcenat na ulogu i aktivizam mladih. U svemu tome, ocijenjeno je da su mladi ne samo pokretači i nosioci cjelokupnog procesa, već i budući glavni konzumenti

benefita reformisanog društva. Na sastanku su učestvovali zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović i poslanici Branka Tanasijević, Srđan Perić, Goran Tuponja, Mladen Bojanić, Dritan Abazović i Andrija Popović.

11. maj, Podgorica – U fokusu radne večere zamjenice predsjednika Odbora Marije Maje Čatović i članova Odbora Koče Pavlovića i Gencija Nimanbegua sa ministrom vanjskih poslova Letonije Edgarom Rinkevičem bila je dinamika pregovora Crne Gore sa EU, a pozdravljeni su uloženi naponi države u sprovođenje reformi. Učesnici sastanka saglasili su se da Crnu Goru očekuju dalji naponi u ključnim oblastima vladavine prava i borbe protiv korupcije i organizovanog kriminala, te da donošenje zakona jeste važno, ali da je njihova implementacija ključna.

19. maj, Podgorica – Sastanak predsjednika Odbora Slavena Radunovića i zamjenice Marije Maje Čatović sa potpredsjednikom poljskog Sejma Jerzijem Venderlihom obilježila je razmjena iskustava Poljske i Crne Gore u pregovorima sa EU, pri čemu su se sagovornici saglasili da je u procesu približavanja Uniji važno kontinuirano unapređivanje standarda, koje će dovesti do poboljšanja kvaliteta života građana, a time i do njihove veće podrške Uniji.

Potpredsjednik poljskog Sejma je izrazio zadovoljstvo razmjenom iskustva sa predsjedavajućima Odboru, koji je ocijenjen kao parlamentarna lokomotiva na putu Crne Gore ka EU.

16. jun, Podgorica – Na sastanku članova Odbora sa predsjednikom i članovima Grupe prijateljstva Crne Gore i Francuske, gosti su se interesovali za uticaj korišćenja eura na nacionalnu ekonomiju i trgovinske odnose, kada će biti otvorena preostala pregovaračka poglavlja, kao i za to da li je novi pristup Evropske unije, po kojem pregovori počinju otvaranjem poglavlja iz oblasti vladavine prava, za Crnu Goru ograničavajući ili ipak garantuje uspjeh u procesu pregovora. Članovi Odbora bili su saglasni u stavu da stavljanje fokusa na poglavlja 23 i 24 doprinosi kvalitetnijem sprovođenju neophodnih reformi, a time i bržem napredovanju Crne Gore ka članstvu u EU.

7. jul, Podgorica - Na sastanku članova Odbora sa generalnim direktorom Evropske komisije za politiku evropskog susjedstva i pregovore o proširenju Kristijanom Danijelssonom je istaknuto da će uspjeh Crne Gore na putu ka EU zavisiti od postizanja rezultata u oblasti vladavine prava, efikasnog funkcionisanja i reforme javne administracije, kao i ekonomskih i socijalnih reformi. Kako je istaknuto, ocjene o napretku Crne Gore biće sadržane u Izvještaju EK o napretku Crne

Gore koji se očekuje u oktobru.

1. septembar, Podgorica - Zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović i članica Azra Jasavić susrele su se sa delegacijom njemačkog Bundestaga koju je predvodio poslanik Ulrich Pecold, povodom Programa međunarodne parlamentarne stipendije koja se dodjeljuje mladim ljudima iz više od 40 zemalja svijeta, sa ciljem petomjesečnog usavršavanja i upoznavanja njemačkog političkog sistema, kroz rad sa poslanicima Bundestaga. Na sastanku je izražena puna podrška programu i apostrofirana važnost obrazovanja i usavršavanja mladih, te naglašeno da obrazovanje čini ključni aspekt demokratske političke kulture i unapređivanja vladavine prava, a time i poboljšanja ekonomskog standarda građana.

2. i 3. septembar, Budva - Bilateralni sastanak odbora za evropske integracije parlamenata Crne Gore i Srbije organizovan je na temu dinamike pregovaračkog procesa i korišćenja IPA sredstava u svrhu sprovođenja reformi na putu ka EU. Predstavljena su iskustva dva parlamenta u procesu razmatranja pregovaračkih pozicija, kao i različite prakse povodom sprovođenja provjere usklađenosti zakona sa zakonodavstvom EU, te mogućnosti koji

pruža IPA II program.

17. septembar, Podgorica - Na sastanku predsjednika Odbora Slavena Radunovića i ambasadora Rumunije u Crnoj Gori Nj.E. Ferdinanda Nađa istaknuta je konstruktivna saradnja i prijateljski odnosi dvije države, koji se, između ostalog, ogledaju u intenzivnom parlamentarnom dijalogu. U tom kontekstu, a u cilju razmjene iskustava u procesu pregovora sa Evropskom unijom, dogovorena je posjeta delegacije Odbora za evropske poslove Donjeg doma Parlamenta Rumunije Crnoj Gori.

19. i 20. oktobar, Budva - Fokus dvodnevno skupa, organizovanog na temu strateškog planiranja Programa saradnje Crne Gore i Ujedinjenih nacija (UNDAF) za period 2017-2021, na kojem je učestvovao član Odbora Obrad Mišo Stanišić, bio je postizanje dogovora u pogledu glavnih oblasti saradnje, izrade potencijalne strategije, politike i partnerstva koja će biti potrebna za implementaciju budućeg Programa. Sagledani su postojeći razvojni

izazovi i šanse Crne Gore kako bi se definisale oblasti u kojima Sistem Ujedinjenih nacija može pružiti podršku na najbolji način.

8. decembar, Budva – Regionalna konferencija „Rezultati u korišćenju pretpriprustne podrške EU u Crnoj Gori 2007-2013“, na kojoj su učestvovali članovi Odbora Šefkija Murić i Obrad Mišo Stanišić, okupila je predstavnike kancelarija nacionalnih koordinatora Instrumenta za pretpriprustnu podršku (IPA) iz država regiona i predstavnike korisnika projekata realizovanih u Crnoj Gori, u cilju promocije dosadašnjih rezultata u korišćenju pomoći i informisanja o mogućnostima u okviru novog IPA II programa.

Aktivnosti Sekretarijata Odbora za evropske integracije:

- **21. april, Podgorica** – Na seminaru Savjeta Evrope na temu „Balans između slobode izražavanja i prava na privatnost“ bilo je riječi o ulozi različitih aktera u oblasti medija, sa akcentom na implementaciju evropskih standarda. Motiv za organizovanje seminara je povećan broj slučajeva koji ukazuju na nedovoljnu odgovornost i disbalans između slobode izražavanja i garantovanja prava na privatnost. Ocijenjeno je da se sloboda izražavanja ostvaruje i bez miješanja vlasti, ali da treba da postoji odgovornost za izgovorenu riječ. U tom smislu, ograničenja su moguća – sud cijeni ne samo da li je u skladu sa zakonom, već da li postoji legitimni cilj takvog ponašanja i potreba u demokratskom društvu.
- **22. april, Podgorica** – Na javnoj debati Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija posvećenoj poglavlju 30 – Vanjski odnosi, bilo je riječi o napretku Crne Gore u pregovorima u ovom poglavlju. Istaknuto je da se nedavno otvoreno poglavlje zapravo tiče ekonomskih odnosa sa inostranstvom, a nije važno samo zbog toga što se oslanja na druga poglavlja, već zato što obezbjeđuje horizontalne koristi, a najviše se tiče privredne oblasti, zajedničke trgovinske politike EU, multilateralnih odnosa, bilateralnih sporazuma s trećim zemljama, kao i razvojne politike i humanitarne pomoći.
- **5. maj, Podgorica** – U sklopu Evropske nedjelje, održana je javna diskusija na temu „EU – Šta imam ja od toga“, o evropskim vrijednostima i prednostima EU integracija. Tokom diskusije otvorena su pitanja odnosa država članica, ali i Crne Gore prema osobama sa invaliditetom, te rješavanja ekonomske situacije građana u pogledu mogućnosti zapošljavanja na evropskom i domaćem tržištu rada.
- **11. maj, Podgorica** – Na radnom doručku članova Operationog tijela zaduženog za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018 sa urednicima crnogorskih medija, učesnici su upoznati sa aktivnostima koje se sprovode u procesu informisanja javnosti o evropskim integracijama, u skladu sa Strategijom. Tokom susreta dat je niz sugestija za poboljšanje komunikacije sa medijima i prenošenja ključnih informacija o procesu EU integracija.
- **15. maj, Podgorica** – Na međunarodnoj konferenciji „Uloga i značaj medija u procesu EU integracija – naučene lekcije i iskustva regiona“, panelisti, predstavnici međunarodnih institucija i lokalnih i regionalnih medija, istakli su važnost uloge medija u demokratskom procesu, kao i u pružanju podrške institucijama, u cilju približavanja građanima sadržaja informacija iz pristupnog procesa, koje često sadrže birokratski jezik. Učesnici su se saglasili da je Evropska unija budućnost svih država regiona, te da tom procesu i mediji treba da daju svoj doprinos, kroz objektivno i pravovremeno informisanje.
- **14. oktobar, Podgorica** – Na javnoj debati Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija posvećenoj poglavlju 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, predstavljeni su glavni aspekti iz ove oblasti, te je istaknuto da evropski pristup u ovim oblastima podrazumijeva primjenu integralnog principa „od njive do trpeze“, koji pokriva sve segmente prehrambenog lanca: primarnu proizvodnju, preradu, skladištenje, transport i trgovinu. Cilj pravila koja treba da se poštuju, a koja važe na unutrašnjem evropskom tržištu na kojem učestvuje 28 država članica isključivo se vezuju za bezbjednost hrane i zdraviji život građana.
- **4. novembar, Podgorica** – Na javnoj debati Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija o pregovaračkom poglavlju 27 – Životna sredina, istaknuto je da se radi o jednom od finansijski najzahtjevnijih poglavlja, a upućeno je na unapređenje kvaliteta života građana, poboljšanje njihovog zdravstvenog stanja, ali i na razvoj turističkih potencijala. U pogledu finansijskih troškova ne postoji detaljna projekcija, ali se preliminarni izdaci procjenjuju na preko 1 milijardu eura. U okviru rasprave, pitanja su se odnosila na zaštitu prirode u Nacionalnom parku Durmitor, poboljšanje kapaciteta lokalnih komunalnih preduzeća za upravljanje otpadom, planove za sanaciju jalovišta, kao i na mogućnosti za rješavanje problema ilegalnih deponija.

3.3. Komunikacija Odbora sa građanima Crne Gore

27. februar, Podgorica – Završnu konferenciju NVO Institut alternativa u okviru projekta „Analitički monitoring kontrolne funkcije Skupštine“ obilježila je rasprava na temu efikasnijih korišćenja mehanizama Skupštine, sa posebnim osvrtom na proces pregovora sa EU u okviru poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava. Predsjednik Odbora Slaven Radunović učestvovao je kao panelista u dijelu posvećenom pitanju borbe protiv korupcije, sa fokusom na efikasnost reformi u oblasti

vladavine prava.

7. mart, Podgorica – U okviru ciklusa obuka NVO Centar za građansko obrazovanje koje se tiču razvoja tehnika i mehanizama za praćenje i izvještavanje o EU i procesu pregovora, predsjednik Odbora Slaven Radunović održao je predavanje na temu uloge Odbora u pregovaračkom procesu. Novinari su se interesovali za način korišćenja internih dokumenata iz pristupnog procesa, ljudske, administrativne i prostorne kapacitete Odbora, kao i za efekte kontrolnih mehanizama na unapređenje pregovaračkog procesa. Učesnici obuke saglasili su se o neophodnosti zajedničkog rada državne administracije i medija, sa ciljem objektivnog prikazivanja procesa pristupanja EU i zaštite interesa građana.

23. mart, Podgorica – Javnu debatu Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija posvećenu poglavlju 15 – Energetika, na kojoj je kao jedan od panelista učestvovao i predsjednik Odbora Slaven Radunović, obilježila je rasprava o usklađivanju domaćih propisa sa evropskim standardima u oblasti energetike, kroz definisanje adekvatnog zakonskog okvira i primjene u praksi. Učesnici su se saglasili da će zakonodavni okvir koji se uklapa

u viđenje Evropske unije u ovoj oblasti doprinijeti unapređenju investicione klime, kako bi Crna Gora obezbijedila kvalitetna i održiva ulaganja u ovaj sektor.

30. mart, Podgorica, Bar, Ulcinj i Danilovgrad – Članovi Odbora posjetili su gimnazije u četiri crnogorske opštine i održali tribine sa učenicima na temu evropskih integracija. Tokom tribina, učenici su se interesovali za mogućnosti zapošljavanja i studiranja u inostranstvu, poboljšanje statusa pomoraca i zaštitu domaće proizvodnje. Bilo je komentara na temu zagađivanja mora i sprečavanja krivolova, borbe protiv korupcije i nepotizma, kao i na temu ekonomskih i bezbjednosnih perspektiva. Nakon tribina, održani su sastanci sa rukovodstvima pomenutih opština, na temu korišćenja fondova EU na lokalnom nivou. Kao najznačajniji problem sa kojima se opštine susreću, na sastancima je istaknut nedostatak sredstava za pretfinansiranje i kofinansiranje projekata. Konstatovana je potreba za izgradnjom novih i unapređenjem postojećih kadrova, ali i za snažnijom međuopštinskom saradnjom, u cilju iskorišćavanja sredstava iz fondova Unije.

9. maj, Podgorica - Članica Odbora Nada Drobnjak učestvovala je kao panelista na konferenciji u organizaciji Asocijacije agencija za lokalnu demokratiju (ALDA), u sklopu Generalne skupštine ove organizacije. Na panelu na temu „Proširenje EU – uspjesi u posljednjih 15 godina i predstojeći izazovi“, poslanica Drobnjak je predstavila nadležnosti Odbora, naročito u kontekstu njegove nadzorne uloge i brojnih aktivnosti usmjerenih na unapređenje transparentnosti procesa evropskih integracija.

8. maj, Podgorica - Predsjednik Odbora Slaven Radunović učestvovao je na konferenciji na temu „Zapošljavanje osoba s invaliditetom“, u organizaciji NVO Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore (UMHCG), u okviru koje je kazao da se suštinski napredak u procesu pristupanja EU za osobe sa invaliditetom ogleda u unapređenju dostupnosti javnih institucija, povećanju stope zaposlenosti i poboljšanju dostupnosti informacija. Učesnici konferencije su se saglasili da su evropske vrijednosti najvidljivije u praksama koje se tiču prava osjetljivih društvenih kategorija, kao i da je te prakse neophodno poboljšati kroz unapređenje primjene relevantnih zakona i druge dostupne mehanizme.

18. maj, Podgorica - Na konferenciji „Značaj ljudskih resursa u procesu pristupanja EU“, u organizaciji Asocijacije menadžera Crne Gore, na kojoj je govorio predsjednik Odbora Slaven Radunović, zajednički je zaključeno da pravi put ka punopravnom članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji predstavljaju izgrađena institucionalna memorija i snažni kapaciteti državne administracije, uz biznis sektor koji će spremno da dočeka promjene koje donosi usklađivanje sa tržišnim principima

EU.

26. jun, Podgorica - Na javnoj debati Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija, organizovanoj u znak obilježavanja dvogodišnje primjene akcionih planova za poglavlja 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, govorio je predsjednik Odbora Slaven Radunović. Na debati je istaknuto da pregovori predstavljaju zajedničko djelovanje države kandidata i EU u iznalaženju najadekvatnijeg načina za punu primjenu zakonodavstva, kao i to da je za implementaciju propisa ključno da građani osvijeste potrebu za primjenu datih zakona, a da u tome veoma važnu ulogu ima civilni sektor.

3. jul, Podgorica - Na tribini Odbora posvećenoj poglavljima 15 – Energetika i 19 – Socijalna politika i zapošljavanje govorili su Slaven Radunović, predsjednik Odbora, Alberto Kamarata, šef Sektora za politiku, evropske integracije i privredu Delegacije EU u Crnoj Gori, Angelina Živković, pregovarač za poglavlje 15 i Arijana Nikolić-Vučinić, pregovarač za poglavlje 19. Učesnici tribine interesovali su se za mogućnosti

zapošljavanja osoba sa invaliditetom, projekte za promociju energetske efikasnosti, te za različite modele rješavanja problema sa energetske snabdijevanjem. Predstavnici NVO sektora su govorili i o potrebi snažnije saradnje državnih institucija i nevladinog sektora, ne samo kroz radne grupe, već u cjelokupnom procesu pregovora.

10. decembar, Podgorica - Na tribini Odbora na temu poglavlja 13 - Ribarstvo govorili su Marija Maja Ćatović, zamjenica predsjednika Odbora, Danijela Stolica, pregovarač za poglavlje 13 i Aleksandar Joksimović, šef Radne grupe za poglavlje 13 - Ribarstvo. Govornici su predstavili dosadašnji napredak Crne Gore u oblasti ribarstva, dok se diskusija odnosila na izazove u svakodnevnom radu ribara. Učesnici su naglasili nedostatak kapaciteta kao ključni izazov, ali su takođe interesovali za smanjenje administrativnih barijera, olakšavanje poreske politike, kao i za planove za izgradnju ribarskih luka. Zaključeno je da je neophodan zajednički napor i saradnja ribara i nadležnih institucija, u pogledu povećanja ribljeg fonda i jačanja ribarske flote i sveukupne infrastrukture.

IV Sastav Odbora za evropske integracije

Slaven Radunović, predsjednik Odbora

Marija Maja Čatović, zamjenica predsjednika Odbora

mr Damir Šehović, član

dr Predrag Sekulić, član

Šefkija Murić, član

Vuk Roćen, član Odbora od 29. decembra 2015. godine

Nada Drobňak, članica

Obrad Mišo Stanišić, član

Predrag Bulatović, član

Koča Pavlović, član

mr Danko Šarančić, član

Genci Nimanbegu, član

Azra Jasavić, članica

doc. dr Srđa Popović, član Odbora do 23. septembra 2015. godine

SEKRETARKA ODBORA

Marija Maraš s.r.

ZAMJENICA PREDSJEDNIKA ODBORA

Marija Maja Čatović s.r.